

دختر پرنده
و
مردی که به دنبال خورشید بود

نویسنده: ولما ولیس

ترجمه مینو بیدلی

انستیتوت ادبیات و ادبیات

Wallis, Velma

ولیس، ولما

دختر پرنده و مردی که به دنبال خورشید بود / نویسنده ولما ولیس؛
ترجمه مینو بیدلی. - مشهد: دانشوران توس، ۱۳۸۴.
۱۵۵ ص: مصور.

ISBN: 964- 8078- 08-4:

عنوان اصلی: Bird girl and the man who followd the sun:
an Athabaskan Indian legend from Alaska: c 1996

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا،
۱. سرخپوستان آتاباسکن - فرهنگ عامه ۲. افسانه‌ها و قصه‌ها - آلاسکا، الف.
بیدلی، مینو، ۱۳۷۴ - مترجم. ب. عنوان.

۳۹۸/۲۰۸۹۹۷۲

E۹۹/۱۲۷۲

م۸۴-۲۹۸۷

۱۳۸۴

کتابخانه ملی ایران

آمارات و اسناد

مشهد، بلوار سجاد، نبش یاسمن، انجمن فارغ التحصیلان دانشگاه‌های مشهد، تلفن
و نمابر ۷۶۱۷۹۹۲ پیام‌نگار: daneshvarantoo@yahoo.com

دختر پرنده و مردی که به دنبال خورشید بود

نویسنده: ولما ولیس

مترجم: مینو بیدلی

ویراستار: دکتر مهدخت پور خالقی

نوبت چاپ: اول

حروفچینی و صفحه آرایی: فاطمه عطایی

لیتوگرافی: شبرنگ، تلفن: ۰۵۱۱-۸۴۲۷۹۲۰

چاپ و صحافی: مؤسسه چاپ و انتشارات دانشگاه فردوسی

قطع: رقعی (۱۵۶ صفحه)

تاریخ انتشار: بهار ۱۳۸۴

شمارگان: ۱۲۰۰ قیمت ۹۰۰۰ ریال

حق چاپ محفوظ است

شابک: ۹۶۴-۸۰۷۸-۰۸-۴ ISBN 964-8078-08-4

فهرست مندرجات

عنوان	صفحه
مقدمه.....	۷
بخش اول «دو سرکش».....	۹
بخش دوم «دیدار در ساحل رود».....	۱۷
بخش سوم «تصمیم رئیس».....	۲۲
بخش چهارم «پسر حرف‌شنو».....	۲۸
بخش پنجم «دختر لاجاز».....	۳۴
بخش ششم «شکارچیان».....	۳۸
بخش هفتم «شکار».....	۴۵
بخش هشتم «فرار برای حفظ جان».....	۵۷
بخش نهم «اسیر».....	۶۸
بخش دهم «باید به آینده امیدوار بود».....	۷۷
بخش یازدهم «زندگی در میان دشمنان».....	۸۳
بخش دوازدهم «تولد یک نوزاد».....	۹۰
بخش سیزدهم «به دنبال یک رؤیا».....	۹۷
بخش چهاردهم «سرزمین خورشید».....	۱۰۹
بخش پانزدهم «انتقام».....	۱۲۲
بخش شانزدهم «راه دراز برگشت به خانه».....	۱۲۹
بخش هفدهم «دیدار دوباره».....	۱۳۴
آخرین کلام نویسنده.....	۱۴۸
قبایل گویچ‌این و اینوپیت.....	۱۵۱
درباره نویسنده.....	۱۵۴

این کتاب را به تمام قبایل جهان تقدیم می‌کنم

ما همه از نظر خصلت‌های فردی، گروهی و ملیتی متفاوت هستیم، اما همه باید هماهنگ با هم همچون یک قبیله به خاطر خوبیها و علیه همهٔ مسایلی که نفرت و دشمنی به ما می‌آموزند مبارزه کنیم. شاید امید به آینده سبب شده است که همگی در طول تاریخ آن همه رنج‌ها و مشق‌ها را تحمل کرده‌ایم.

ولما ولیس

ترجمهٔ این قصهٔ جذاب را به همهٔ فرزندان میهنم بویژه عزیزانم مهسا، مزدا، غسل و اسفندیار تقدیم می‌کنم. باشد که خرد نهفته در ادبیات سراسر جهان از جمله همین قصه و مخصوصاً قصه‌های غنی و پر بار ادبیات میهن خودمان چراغ راه زندگیشان شود.

مینو بیدلی

مقدمه

به عنوان فردی از قبیلهٔ اینوپیت^۱، ابتدا از توصیف مردم قبیله‌ام به صورت مردمی شیریر در قصه‌های عامیانهٔ آتاباسکن^۲ بویژه در داستان «دختر پرنده و مردی که به دنبال خورشید بود»^۳ آندوهگین شدم.

سالهای کودکی من در سواحل قطبی آلاسکا گذشت و خاطرات آن سالها پر بود از زد و خورد بین اینوپیت‌ها و آتاباسکنهایی که در مناطق مرکزی آلاسکا مسکن داشتند. هزاران سال این دو قوم مرزهای مشترکی داشتند و طبیعتاً زد و خوردهایی به هنگام شکار بین آنها اتفاق می‌افتاد.

از کودکی داستانهایی برای ما نقل می‌کردند که آتاباسکنها را مردمی غارتگر و غیر قابل اعتماد توصیف می‌کرد و به ما می‌آموخت که در معامله با آنها باید خیلی مراقب و محتاط باشیم.

در داستان دختر پرنده که ولما و لیس آن را از داستانهای عامیانهٔ آتاباسکن الهام گرفته است، زندگی مردم باستانی آلاسکا از دیدگاه فرهنگی او درست به نظر می‌رسد. توصیف جذابی از زندگی در زمانی است که آداب و رسوم، قدرت و دانش، تعهد و وظیفه، برای بقا در موقعیت قطبی، موضوعاتی بسیار با اهمیت بود. دیدگاه هر دو قوم نسبت به این ارزشها بسیار مشابه بوده است.

قهرمانان اصلی داستان یعنی داگو^۴ و دختر پرنده^۵ با آن ارزشها به مخالفت برخاستند و مشکلاتی را تجربه کردند که هر فردی در هر جامعه‌ای، وقتی دیدگاهها و

1-Inupiat

2-Athabaskan

3- Bird girl and the Man who followed the sun.

4-Daagoo

5-Birdgirl

خواسته‌هایش تهدیدی برای نظام جامعه باشد با آن روبرو می‌شود. باوجود همه این کشمکشها، بسیاری از روابط اینویته‌ها و آتاباسکنهای آن روزگار مثبت بود. از جمله تجارت گسترده، پیوندها، ازدواج بین آنها و مشارکت در فناوری را می‌توان نام برد.

در حال حاضر همکاری بین این دو قوم در مبارزه برای حفظ سرزمین اجدادی و زنده نگه داشتن زبان و آداب و رسوم قومی قابل ملاحظه است.

اکنون دشمن مشترک هر دو قوم، کم‌رنگ شدن مسایل معنوی، انحرافات زندگی مدرن، آشفتگی هویت و از دست رفتن زبان آنهاست. بازآفرینی این داستانهای کهن واکنشی است سرشار از امید در مقابله با چنین مشکلاتی.

داگو و دختر پرنده باوجود همه مصائب و مشکلاتی که بر سر راه آنها وجود داشت شهامت این را داشتند که به امیدها و رؤیاهای خود جامه عمل بپوشانند و به ندای دل و روح خود گوش فرادهند. آن دو هرگز از امید به آینده نومید نشدند.

ویلیام. ل. هنسلی^۱

۱- ویلیام. ل. هنسلی رهبر برجسته اینویتهایی و یکی از بانیان فدراسیون بومیان آلاسکا است که برای

اتحاد قبایل بومی آن سرزمین کوشش بسیار کرد.